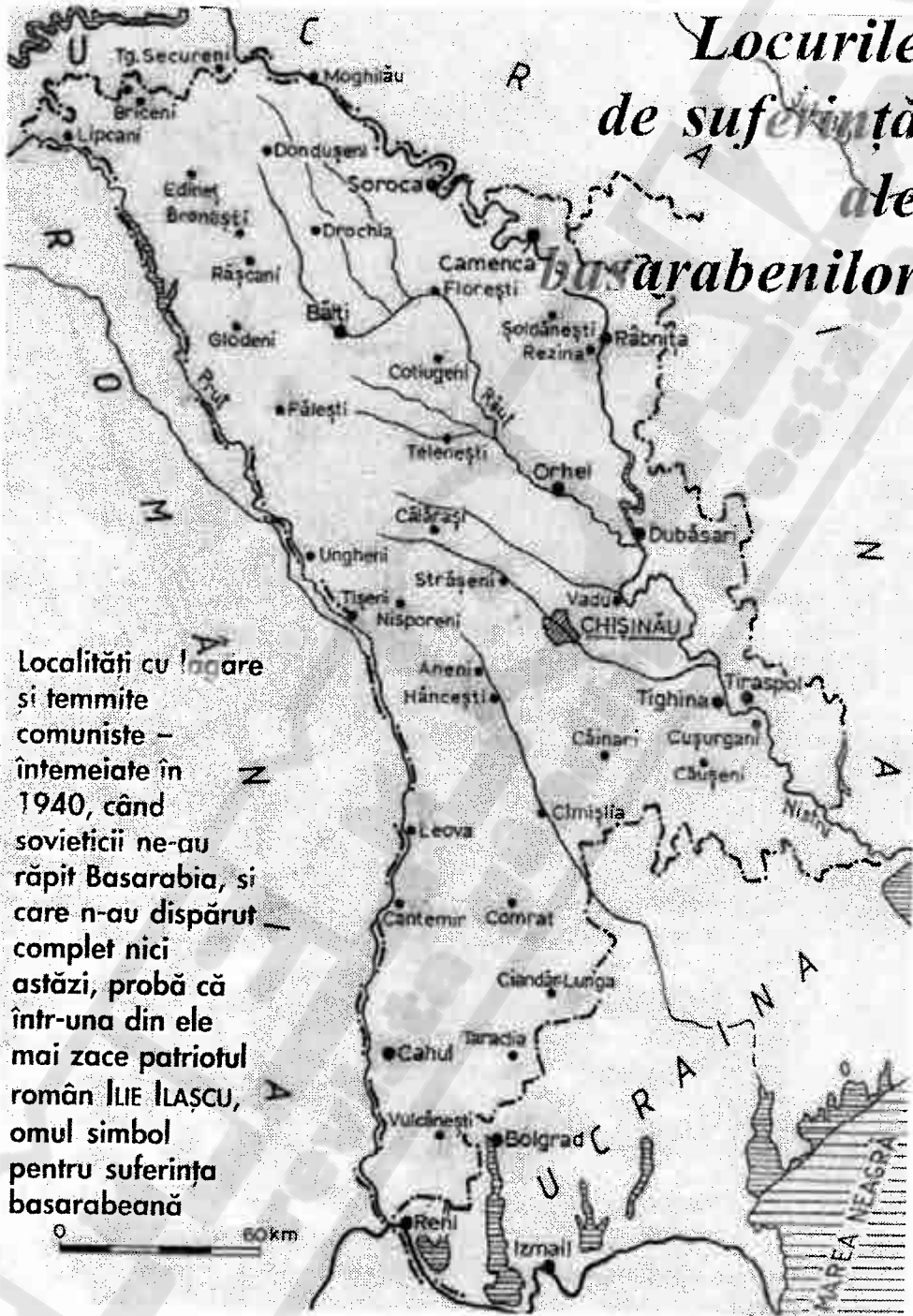

Locurile de suferință ale Basarabienilor

Localități cu lagăre
și temnite
comuniste –
întemeiate în
1940, când
sovieticii ne-au
răpit Basarabia, și
care n-au dispărut
complet nici
astăzi, probă că
într-una din ele
mai zace patriotul
român ILIE ILAȘCU,
omul simbol
pentru suferința
basarabeană

Locurile de suferință ale basarabenilor

Publicăm harta Basarabiei noastre, ciuntită, după cum se vede, de mâna lui Stalin. Lipsesc din acest pământ străvechi românesc Sudul și Nordul, atribuite după bunul plac al dictatorului – Ucrainei, căreia nu i-au aparținut niciodată.

În acest teritoriu creat artificial, probabil cu creionul roșu, de mâna sângerosului Stalin, suprafața însumează 33.700 kmp, iar populația 3.948.000 de locuitori.

Pe această hartă, cititorul poate atribui, fără nici un dubiu, fiecărei localități câte o pușcărie comunistă, mai mare sau mai mică, destinată în principal românilor basarabeni. Dintre ele noi le-am ales pe cele mai „importante”. E vorba de 28 de lagăre de muncă forțată – dintre care două pentru copii și adolescenți –, o închisoare și două închisori-azile psihiatrice.

Să nominalizăm aceste locuri:

Chișinău (capitala republicii) avea 3 „instituții” penitenciare:

– închisoarea situată pe str. Kuznecinaia; în acest spațiu, afectat pentru o sută, două de deținuți, au încăput în regimul sovietic de zece ori mai mult, ajungându-se până la 1200 de deținuți.

– un spital-penitenciar psihiatric: aici erau amestecați printre cei realmente bolnavi psihic, persoane sănătoase, în esență români, adică cei care cereau independența Basarabiei; între aceștia, și cei mai nebuni dintre nebuni, adică cei care cereau realipirea Basarabiei la România;

– un lagăr, cu o capacitate de 2000 de deținuți, cifră depășită totdeauna, deținuți care lucrau pe șantiere din interiorul orașului.

Tg. Secureni, localitate din nordul Basarabiei, avea două lagăre:

– un lagăr cu regim obișnuit, cu o capacitate de 8-900 de prizonieri, care lucrau în construcții și în ateliere de reparații de mașini;

- alt lagăr, cu regim sever, cu o capacitate între 500-600 de deținuți, puși la muncă forțată în carierele de piatră.

Soroca, localitate situată la 140 de km de Chișinău, avea:

- un lagăr cu regim obișnuit, cu o capacitate de 1000 de deținuți, muncind pe șantiere și în ateliere care fabricau piese metalice pentru industria locală;

- la sud de Soroca exista un lagăr cu regim sever, cuprinzând între 6-700 de deținuți politici, puși la muncă silnică într-o uzină de superfosfați.

Bronești; aici era un lagăr foarte mare cu regim sever,

cuprinzând până la 6000 de deținuți; mulți dintre aceștia ispășeau pedepse pentru convingerile lor religioase; ei lucrau la carierele de calcar, în condiții foarte nocive pentru sănătate.

În **Bălți**, oraș situat la 100 km de Chișinău, existau două lagăre:

- un lagăr cu regim sever, care putea să cuprindă până la 800 de deținuți, puși la muncă silnică în carierele de piatră;

- un lagăr cu regim ordinar, cu o capacitate de 500 de deținuți, utilizați la muncă pe diverse șantiere.

Cotiugeni, la 140 km de Chișinău, care adăpostea

un spital-penitenciar psihiatric, de tristă celebritate, nu numai în Basarabia, dar și în restul URSS; se știe că acolo erau internați oameni absolut sănătoși mintal, dar care erau declarați nebuni numai pentru simpla crimă că-și doreau libertatea și se opuneau tiraniei comuniste.

Telenesti, la 50 km de Chișinău (venind pe șosea) sau

la 83 km (venind cu trenul); aici funcționa un lagăr cu regim ordinar, cu o capacitate de până la 1000 de deținuți; aceștia erau întrebuințați la muncă forțată pe diverse șantiere de construcții

Vadu, la 18 km nord de Chișinău, unde exista un lagăr

cu regim obișnuit, cu o capacitate de 600 de deținuți, muncind pe diverse șantiere de construcții

Râbnita, localitate situată la 99 km de Chișinău, pe

partea estică a Nistrului; aici existau:

- un lagăr cu regim obișnuit, cu o capacitate între 1500-1600 de deținuți, muncind în industria de construcții;
- alt lagăr, cu regim sever, cu o capacitate de 7-800 de prizonieri, puși la muncă silnică într-o carieră.

Dubăsari, la 36 km de Chișinău, situat tot pe partea estică a Nistrului (Transnistria); aici existau:

- un lagăr cu regim obișnuit, destinat copiilor și adolescenților; capacitatea lui: 1500 de deținuți;
- un lagăr cu regim sever, cu o capacitate de 800-1000 de deținuți, puși să lucreze într-o carieră de piatră.

Orhei, oraș situat la 46 km distanță de Chișinău, spre nord; aici funcționa un lagăr cu regim obișnuit, destinat unui număr de 1000 de deținuți, puși să muncească la lucrări agricole și de irigații.

Tișeni, la 42 km de Chișinău, aproape de Prut; aici a existat un lagăr cu regim foarte sever, pentru 1000 de prizonieri, puși să lucreze la o carieră de piatră.

Căușeni, localitate la sud de Chișinău, unde exista, tot așa, un lagăr cu regim sever, pentru 1000 de deținuți; ei lucrau la extracția marmurei.

Aneni, la 60 km de Chișinău, spre Prut, a existat un lagăr cu regim ordinar pentru 800 de prizonieri, care lucrau pe șantiere și la diverse munci agricole.

La **Cușurgani**, la 85 km de Chișinău, pe malul drept al Nistrului, funcționa un lagăr cu regim ordinar, pentru 1500 de deținuți, care lucrau la construcția unei centrale hidroelectrice și la irigații.

Tiraspol, oraș situat în stânga Nistrului, la 80 km de Chișinău; aici funcționau două lagăre penitenciare, cu regim ordinar, fiecare lagăr având o capacitate de 1500 de deținuți; deținuții unuia din lagăre lucrau la fabricarea de ambalaje; ceilalți, pe diverse șantiere.

Tighina, situat la 80 km de Chișinău, pe malul drept al Nistrului, avea un lagăr cu regim ordinar, cu capacitate de 5-600 de deținuți, care munceau la construcția de clădiri în oraș și la repararea de drumuri prin preajma orașului.

La cele de mai sus se impun câteva observații:

1. În decursul timpului, mai precis din momentul în care fiecare lagăr sau închisoare a fost „pusă în funcție” de puterea sovietică, s-au perindat zeci de mii de deținuți prin aceste locuri; mulți dintre ei au luat drumul Siberiei și nu s-au mai întors pe pământul Basarabiei niciodată; e de la sine înțeles că toți aceștia au fost socotiti recalitranti, în război permanent cu comunismul.

2. Întrebându-ne asupra apartenenței naționale a deținutilor care au populat aceste locuri de chin, e lesne să ne închipuim că imensa majoritate a deținutilor politici au constituit-o basarabienii, adică acei români care n-au putut să se împace nici o clipă cu gândul că, în propria lor țară, sunt asupriți de niște străini, ruso-comuniști.

3. Astăzi nu mai știm câte din aceste locuri de detenție mai funcționează în Basarabia noastră și câți români mai plătesc acolo cu închisoarea gândul la patria lor mamă, România. Suficient însă să-l avem în minte pe unul ca **LIE IASCU**, românul nostru condamnat la moarte de aceiași împilatori ruso-comuniști, animati și azi de acelasi imperialism rusesc în care au crescut. Un lucru este însă absolut cert: o personalitate ca **LIE IASCU** rămâne emblematică pentru soarta tuturor basarabienilor. Pentru că pe de-o parte el, astăzi încă prizonier al dusmanilor României de totdeauna, prelungeste în timp suferința de decenii a vitregiului nostru pământ, Basarabia, dar, pe de altă parte, el nu înțelege să reprezinte nestinsa suferință a basarabienilor pentru a se alipi fratilor lor de aici, din România, luptă care nu se va stinge – asta e absolut sigur – până când nu se va încunună cu victoria Adevărului istoric și a Dreptății.

Toate datele de bază din textul de mai sus (completate de noi), precum și harta (modificată, în doamna Iuliana Barnea, de la Institutul de Arheologie din București, căreia îi aducem mulțumirile noastre), provin din cartea lui Avraham Shifrin *URSS, a 16-a republică* (primul ghid al lagărelor de concentrare și al închisorilor din URSS), carte tipărită în Elveția în 1980. Autorul însuși a avut de îndurat ani grei de detenție în URSS. Evreu, trăind azi în Israel, el conduce *Centrul de Cercetări asupra Inchișorilor, Penitenciarelor psihiatrice și Lagărelor de muncă forțată* din URSS, un Centru foarte important pentru lămurirea acestui sistem concentrator care a stăpânit timp de decenii în URSS, el aducând la lumină multe adevăruri fără de care nu poate fi înțeles acest regim politic numit comunism, care a însângerat planeta noastră și a și lăsat răni greu de cicatrizat multă vreme de aici încolo.